

॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेद्वात्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३२ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १३ ॥ अंधस्येति अंधादीनामक्षमत्वान्मार्गोदय
इत्यर्थः असमेत्यसमीपंअप्राप्य ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ऐंद्रद्युम्नेहेजनक ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ज्ञानागमेज्ञानशास्त्रेवेदांतेष्वित्यर्थः निष्ठानिश्चयं ॥ ७ ॥ वेदजानीतेयदितर्हिईरय जुष्टांमुनिसेवितां एकमेवअक्षरं
यत्तेनोक्तंदुरुक्तंतत्तदानींलृदिस्थितंतस्यसुदुःखमासीत् ॥ गृहंगत्वामातरंसोभिगम्यपप्रच्छेदंकनुतातोममेति ॥ १९ ॥ ततःसुजातापरमार्तरूपाशापाद्गीता
सर्वमेवाचचक्षे ॥ तद्वैतत्वंसर्वमाज्ञायरात्रावित्यब्रवीच्छ्रेतकेतुंसविप्रः ॥ २० ॥ गच्छावयज्ञंजनकस्यराज्ञोबद्धाश्चर्यःश्रूयतेतस्ययज्ञः ॥ श्रोष्यावोत्रब्राह्मणा
नांविवादमर्थंचाग्र्यंतत्रभोक्ष्यावहेच ॥ २१ ॥ विचक्षणत्वंचभविष्यतेनौशिवश्चसौम्यश्चहिब्रह्मघोषः ॥ २२ ॥ तौजग्मतुर्मातुलभागिनेयौयज्ञंसमृद्धंजनक
स्यराज्ञः ॥ अष्टावक्रःपथिराज्ञासमेत्यप्रोत्सार्यमाणोवाक्यमिदंजगाद ॥ २३ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणितीर्थयात्रापर्वणिलोमशतीर्थयात्रायां
अष्टावक्रीयेद्वात्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३२ ॥ अष्टावक्रउवाच अंधस्यपंथावधिरस्यपंथाःस्त्रियःपंथाभारवाहस्यपंथाः ॥ राज्ञःपंथाब्राह्मणे
नासमेत्यसमेत्यतुब्राह्मणस्यैवपंथाः ॥ १ ॥ राजोवाच पंथाअयंतेद्यमयातिदिष्टोयेनेच्छसितेनकामंव्रजस्व ॥ नपावकोविद्यतेवैलघीयानिद्रोपिनित्यं
नमतेब्राह्मणानां ॥ २ ॥ अष्टावक्रउवाच प्राप्तौस्वयज्ञंनृपसंदिदृक्षूकौतूहलंनौबलवन्नरेंद्र ॥ प्राप्ताविहावामतिथीप्रवेशंकांक्षावहेद्वारपतेस्तवाज्ञां ॥ ३ ॥
ऐंद्रद्युम्नेयज्ञदृशाविहावांविदक्षूवैजनकेंद्रंदिदृक्षू ॥ तौवैक्रोधव्याधिनादत्त्यमानावयंचनौद्वारपालोरुणद्धि ॥ ४ ॥ द्वारपालउवाच वंदेसमादेशकरावयं
स्मनिबोधवाक्यंचमयेर्यमाणं ॥ नवैवालाःप्रविशंत्यत्रविप्रावृद्धाविदग्धाःप्रविशंत्यत्रविप्राः ॥ ५ ॥ अष्टावक्रउवाच यद्यत्रवृद्धेषुकृतःप्रवेशोयुक्तंप्रवेष्टुंम
मद्वारपाल ॥ वयंहिवृद्धाश्चरितव्रताश्चवेदप्रभावेनसमन्विताश्च ॥ ६ ॥ शुश्रूषवश्चापिजितेंद्रियाश्चज्ञानागमेचापिगताःस्मनिष्ठां ॥ नबालइत्येवमंतव्यमाहु
र्बालोप्यग्निर्दहतिस्पृश्यमानः ॥ ७ ॥ द्वारपालउवाच सरस्वतीमीरयवेदजुष्टामेकाक्षरांबहुरूपांविराजं ॥ अंगात्मानंसमवेक्षस्वबालंकिंश्लाघसेदुर्लभोवैम
नीषी ॥ ८ ॥ अष्टावक्रउवाच नज्ञायतेकायवृद्धाविवृद्धिर्यथाष्ठीलाशाल्मलेःसंप्रवृद्धा ॥ इस्वोल्पकायःफलितोविवृद्धोयश्चाफलस्तस्यनवृद्धभावः ॥ ९ ॥
ब्रह्मप्रतिपाद्यंस्यांतांएकाक्षरां बहुरूपांमंत्रार्थवादादिरूपां विराजंविशेषेणकर्मकांडादाधिक्येनराजमानां अंगेतिसंबोधने ॥ ८ ॥ शाल्मलेरष्ठीलाशाल्मलिफलांतर्गतमंधिःसहिकेवलतूलमयत्वान्निःसा
रःअतोदेहवृद्धिर्व्यर्था अल्पकायःकृशः ॥ ९ ॥